

Ändring i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag. Lagförslaget innebär att det införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att utfärda föreskrifter om sådana kravspecifikationer som avses i artikel 20.1 i förordning (EG) nr 110/2008. Lagändringen syftar till att säkerställa att de svenska spritbeteckningarna svensk vodka, svensk akvavit och svensk punsch även i fortsättningen kommer att vara registrerade enligt förordning (EG) nr 110/2008 och få det skydd som följer av en sådan registrering. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Behandlade förslag

Proposition 2016/17:155 Ändring i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Föreskrifter om vissa kravspecifikationer.....	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Föreskrifter om vissa kravspecifikationer

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2016/17:155.

Stockholm den 2 maj 2017

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Kristina Yngwe (C), Jonas Jacobsson Gjörtlér (M), Isak From (S), Johan Hultberg (M), Sara Karlsson (S), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Johan Büser (S), Stina Bergström (MP), Gunilla Nordgren (M), Lars Tysklind (L), Jens Holm (V), Marianne Pettersson (S), Petra Ekerum (S), Runar Filper (SD) och Larry Söder (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2016/17:155 Ändring i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. I propositionen föreslår regeringen att det införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att utfärda föreskrifter om sådana kravspecifikationer som avses i artikel 20.1 i förordning (EG) nr 110/2008. Regeringens förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1, och regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2. Lagförslaget har granskats av Lagrådet.

Bakgrund

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89 innehåller bl.a. unionsrättsliga bestämmelser om skydd av geografiska beteckningar för spritdrycker. Syftet med bestämmelserna är att åstadkomma ett konsumentskydd på hög nivå, förhindra vilseledande förfaranden samt uppnå en marknad som kännetecknas av öppenhet och sund konkurrens. I artikel 17 regleras hur förfarandet för registrering av geografiska beteckningar går till. En ansökan som avser en geografisk beteckning inom unionen ska göras till kommissionen av den medlemsstat som spritdrycken kommer från. Ansökan ska motiveras och innehålla en kravspecifikation för spritdrycken i fråga.

Sedan EU-inträdet har Sverige tre geografiska beteckningar: Svensk vodka, Svensk akvavit och Svensk punsch. Dessa beteckningar är registrerade i bilaga III till förordning (EG) nr 110/2008. Det finns däremot inte några registrerade kravspecifikationer för beteckningarna, dvs. skriftliga regler om vilka krav en spritdryck ska uppfylla för att en producent ska få använda de skyddade beteckningarna. Vid Sveriges EU-inträde saknades bestämmelser om förfarandet vid registrering av geografiska bestämmelser.

Förordning (EG) nr 110/2008 kompletteras i nationell rätt av lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och av förordningen (2009:1425) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, där det bl.a. framgår att Livsmedelsverket ska ta emot och handlägga ansökningar om registrering av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, samt ansökningar om avregistrering eller ändring av produktspecifikationer för sådana produkter. Sedan den 1 juli 2014 ska Livsmedelsverket även utföra de uppgifter som Sverige som medlemsstat har när det gäller kravspecifikationer

för spritdrycker enligt artikel 20 i förordning (EG) nr 110/2008. Livsmedelsverket har därför tagit fram förslag på kravspecifikationer och överlämnade dessa till kommissionen i december 2014. Hur handläggningen ska gå till är oklart. Till skillnad från vad som gäller när en medlemsstat ansöker om att få en ny geografisk beteckning registrerad kommer, enligt regeringens bedömning, kommissionens prövning av kravspecifikationerna för de för svensk del registrerade geografiska beteckningarna inte att leda till att kommissionen fattar något formellt beslut om registrering av specifikationerna. Innehållet i specifikationerna kommer därför inte att gälla direkt för de producenter som vill använda beteckningarna för sina produkter. Detta medför också att kontrollmyndigheten inte kommer att kunna säkerställa att kraven för att få använda beteckningarna upprätthålls. I förlängningen riskerar detta att leda till att registreringen av spritbeteckningarna upphävs. Inom Näringsdepartementet har det därför upprättats en promemoria, Bemyndigande för Livsmedelsverket att meddela föreskrifter om kravspecifikationer för befintliga geografiska spritbeteckningar.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till en ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Lagen kompletterar ett antal EU-förordningar om ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar, garanterade traditionella specialiteter och traditionella termer på jordbruks- och livsmedelsområdet.

Ändringen innebär att det införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att utfärda föreskrifter om sådana kravspecifikationer som avses i artikel 20.1 i förordning (EG) nr 110/2008. Med stöd av bemyndigandet, och efter det att kommissionen har avslutat sin prövning av de inlämnade kravspecifikationerna, kan föreskrifter utfärdas om vilka krav en producent ska uppfylla för att få använda de skyddade beteckningarna för svensk vodka, svensk akvavit och svensk punsch. Lagändringen syftar på så sätt till att säkerställa att de svenska spritbeteckningarna även i fortsättningen kommer att vara registrerade enligt förordning (EG) nr 110/2008 och få det skydd som följer av en sådan registrering.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Utskottets överväganden

Föreskrifter om vissa kravspecifikationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att utfärda föreskrifter om vissa kravspecifikationer.

Propositionen

För att garantera att de svenska spritbeteckningarna även i fortsättningen kommer att vara registrerade enligt förordning (EG) nr 110/2008 och få det skydd som följer av en sådan registrering, krävs att de kravspecifikationer som hör samman med respektive beteckning tas in i en nationell författning. Livsmedelsverket har i uppgift att ta emot och handlägga ansökningar om bl.a. registrering av skyddade beteckningar på livsmedels- och jordbruksområdet. Myndigheten har också getts ett särskilt ansvar för att ta fram och lämna in kravspecifikationer för geografiska spritbeteckningar till kommissionen i enlighet med artikel 20 i förordning (EG) nr 110/2008. Bestämmelser om detta har meddelats med stöd av den s.k. restkompetensen, dvs. 8 kap. 7 § första stycket 2 regeringsformen. Därmed får det anses lämpligt att Livsmedelsverket även får uppgiften att utfärda föreskrifter om kravspecifikationerna. En kravspecifikation innehåller regler om vilka krav som ställs för att producenter av spritdrycker ska få använda de skyddade beteckningarna för sina produkter. Eftersom sådana bestämmelser riktar sig till enskilda krävs det lagstöd för att kunna utfärda myndighetsföreskrifter om kravspecifikationer (se 8 kap. 3 § första stycket och 10 § regeringsformen). Det finns för närvarande inte något sådant bemyndigande. Det bör därför införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att utfärda föreskrifter om kravspecifikationer för de aktuella spritbeteckningarna. Bemyndigandet bör innehålla en hänvisning till artikel 20.1 i förordning (EG) nr 110/2008. Artikel 20.1 har karaktär av en övergångsreglering och avser förhållanden som redan passerat. Det framstår därför som osannolikt att bestämmelsens materiella innehåll kommer att ändras. Vid dessa förhållanden saknas anledning att hänvisa till artikeln i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning.

Utskottets ställningstagande

Det har inte framställts några motionsyrkanden med anledning av propositionen. Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden och tillstyrker regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2016/17:155 Ändring i lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel:

Riksdagen antar regeringens förslag till ny lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska införas en ny paragraf, 3 a §, och närmast före 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Föreskrifter om kravspecifikationer

3 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana kravspecifikationer som avses i artikel 20.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.